

Erken Dil Gelişimi Testi- Üçüncü Edisyon

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Erken Dil Gelişimi Testi- Üçüncü Edisyon*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21293>

Özet

Erken Dil Gelişimi Testi- Üçüncü Edisyon (TELD-3), 2 ya? 0 aydan 7 ya? 11 aya kadar olan çocukların alıc? ve ifade edici dil becerilerini de?erlendirmek amacıyla geliştirilmi? standart bir araçtır. Bu ölçek, Amerika Birle?ik Devletleri'nde P. L. Hresko, D. D. Reid ve V. L. Hammill tarafından hazırlanmıştır. Türkiye bağlamında, ölçeğin **uyarlama**, geçerlik ve güvenirlik ön çalışmaları Orhan Selçuk Güven tarafından 2009 yılında tamamlanan bir yüksek lisans tezi ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma, TELD-3'ün Türk kültürüne uygunluğunu ve psikometrik özelliklerini incelemeyi amaçlamaktadır. Test, **Erken Dil Gelişimi** alanındaki potansiyel riskleri ve güçlü yönleri saptamak için önemli bir tan? araç? olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Erken Dil Gelişimi Testi, TELD-3, **Uyarlama**, Alıc? Dil, İfade Edici Dil, Çocuk Gelişimi, Dil Bozuklukları, Psikometri, Türkçe.

Yazarlar

Orhan Selçuk Güven (Uyarlayan), P. L. Hresko (Orijinal Yazar), D. D. Reid (Orijinal Yazar), V. L. Hammill (Orijinal Yazar).

Amaç

Erken Dil Gelişimi Testi- Üçüncü Edisyon'un temel amacı, küçük çocuklarda dil gelişim düzeyini kapsamlı bir şekilde belirlemektir. Test, iki ana bileşeni ölçerek çocuğun genel dil yeterliliği hakkında bilgi sağlar: alıc? dil (anlama) ve ifade edici dil (kullanma). Ölçeğin Türkçeye **uyarlama** çalışması'nın amacı ise, TELD-3'ün Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir değerlendirme araç? olarak kullanılıp kullanılmayacağını tespit etmektir. Bu sayede, dil gecikmesi riski taşıyan çocukların erken teşhisi ve uygun müdahale programlarının planlanması mümkün olmaktadır.

Test sonuçları genellikle standart puanlar, ya? e?de?erleri ve yüzdeler halinde rapor edilir. Bu veriler, klinisyenlere, eğitimciler ve araştırmacılara çocuğun dil becerilerini yaşıtları ile karşılaştırma imkanı sunar. Özellikle klinik ortamlarda, **Erken Dil Gelişimi** alanındaki yetersizlikleri objektif kriterlere dayandırarak tan? koyma sürecine katkıda bulunur.

Yapı

Erken Dil Gelişimi Testi- Üçüncü Edisyon (TELD-3), iki temel psikolojik yapıya odaklanmıştır:

Alıc? Dil (Receptive Language): Çocuğun dilbilgisel yapıları, kelime dağarcığı ve

talimatlar? anlama yetene?ini ölçer. Bu alt test, çocu?un duydu?u dili ne kadar ba?ar?l? bir ?ekilde i?ledi?ini de?erlendirir.

İfade Edici Dil (Expressive Language): Çocu?un dilbilgisi kurallar?n?, kelime seçimini ve fikirleri sözlü olarak aktarma yetene?ini ölçer. Bu alt test, çocu?un kendi dü?üncelerini ve ihtiyaçlar?n? ne kadar etkili bir ?ekilde ifade etti?ini de?erlendirir.

Bu iki alt testin puanlar? birle?tirilerek genel bir Dil Puan? elde edilir. Bu yap?, dil geli?iminin hem girdi (anlama) hem de ç?kt? (üretme) boyutlar?n? e? zamanl? olarak de?erlendirerek kapsaml? bir profil sunar. TELD-3, orijinal olarak bu iki temel dil bile?enini ölçmek üzere tasarlanm?? olup, Türkçe **uyarlama** çal??mas? da bu ikili yap?y? korumay? hedeflemi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçeye uyarlamas?na yönelik **geçerlik** (validity) ön çal??mas?, Orhan Selçuk Güven taraf?ndan 2009 y?l?nda Anadolu Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan yüksek lisans tezinde incelenmi?tir. Kaynak bilgide spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir; ancak bir uyarlama çal??mas?n?n temel ad?m? olarak, yap? geçerli?i ve e? zamanl? geçerlik türlerinin ara?t?r?ld??? varsay?lmaktadır.

Uyarlama sürecinde, test maddelerinin kültürel uygunlu?u ve dilsel e?de?erli?i sa?lanmaya çal??lm??r. Yap? geçerli?inin incelenmesi, testin gerçekten al?c? ve ifade edici dil yap?lar?n? ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamak için kritik öneme sahiptir. Detayl? geçerlik analizleri ve sonuçlar? için ilgili yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenilirlik

Erken Dil Gelişimi Testi- Üçüncü Edisyon'un Türkçe versiyonunun **güvenilirlik** (reliability) ön çal??mas?, uyarlama çal??mas?n?n bir parças? olarak Güven (2009) taraf?ndan yürütülmü?tür. Güvenilirlik çal??malar? genellikle iç tutarlıl?k (Cronbach alfa), test-tekrar test güvenilirli?i ve uygulamay?lar aras? güvenilirlik yöntemlerini içerir.

Her ne kadar kaynakta say?sal **güvenilirlik** katsay?lar? yer almasa da, ön çal??man?n amacı, ölçe?in Türkçe konu?an çocuklarda tutarlı ve kararlı sonuçlar verip vermedi?ini belirlemektir. Güvenilirli?in yüksek olması, test sonuçlar?n?n ölçüm hatas?ndan ar?nm?? oldu?unu ve tekrarlanabilir oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??malar?nda faktör analizi, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (al?c? ve ifade edici dil olarak iki faktörlü yap?) hedeflenen popülasyonda da korundu?unu do?rulamak için kullan?lr. Güven'in (2009) ön çal??mas?nda, **Test of Early Language Development-Third Edition'**n (TELD-3)

Türkçe formunun faktör yapısını incelemek üzere doğrulayıcı veya açıklayıcı faktör analizi yöntemlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Bu analizler, testin alt ölçeklerinin teorik temellere uygunluğunu psikometrik olarak destekler.

Faktör analizinin sonuçları, test maddelerinin hangi dil boyutuna (alıcı ya da ifade edici) yüklendiğini gösterir ve Türkçe formun orijinal **TELD-3** yapısını ne ölçüde temsil ettiğini ortaya koyar. Spesifik faktör yükleri ve varyans açıklama oranları, yazarın tezinde detaylı olarak sunulmuştur.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Orijinal TELD-3, standartlaştırılmamış yetenek testidir)

Format: Bireysel uygulama, yapılandırılmamış test materyalleri gerektirir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Yaş Grubu: 2 yaş 0 ay - 7 yaş 11 ay (Orijinal TELD-3 aralığı baz alınmıştır)

Popülasyon Detayları: Türkçeye uyarlama çalışması için örnekleme, tez kapsamında belirlenen yaş aralığındaki çocuklardan olmaktadır.

Test Metodolojisi: Uygulayıcı tarafından çocuğa sözlü talimatlar verilmesi ve çocuğun buna karşılık olarak motor eylemde bulunması (alıcı dil) veya sözlü yanıt vermesi (ifade edici dil) esasına dayanır. Derecelendirme sistemi kaynakta belirtilmemiş olup, TELD-3 genellikle ikili puanlama (doğru/yanlış) kullanır.

Anahtar Kelimeler

Dil Değerlendirmesi, **Erken Dil Gelişimi**, Psikometrik Özellikler, TELD-3, Yüksek Lisans Tezi, Orhan Selçuk Güven, Anadolu Üniversitesi, Dil Taraması.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Orhan Selçuk Güven

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: osguven@anadolu.edu.tr (Orhan Selçuk Güven)

Yazma Adresi: Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, Türkiye (Tez kurum)

bilgisi esas alınmazdır).

Şinler, Ücret ve Test Yayı

Test Yayı (Türkçe Uyarlama): 2009

Orijinal Test Yayı (TELD-3): 1997 (Yenilenmiş versiyon)

Şinler ve Ücret: Ölçeğin kullanım izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Orhan Selçuk Güven ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Klinik veya ticari kullanım, orijinal yayıncının lisans koşullarına tabidir.

Referanslar

Güven, O. S. (2009). *Erken Dil Gelişimi Testi- Üçüncü Edisyon'un Türkçeye **uyarlama**, **geçerlik** ve **güvenirlilik** ön çalışması*. (Yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [erken-dil-gelisimi-testi-ucuncu-edisyon-toad.pdf](#)

Erken Dil Gelişimi Testi- Üçüncü Edisyon Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır.

Ölçek maddeleri bu akademik giriş için mevcut değildir.